

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudkyň Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **Vodovody a kanalizace Břeclav, a.s.**
sídlem Čechova 1300/23, Břeclav
zastoupený advokátkou JUDr. Markétou Vaňkovou
sídlem Poštovská 6, Brno

proti
žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**
sídlem Kolářská 451/13, Opava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2016, č. j. 4358/1.30/16-4, sp. zn. S9-2016-99

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žádná z osob zúčastněných na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne

4. 4. 2016, č. j. 5076/9.30/16-11, sp. zn. S9-2016-99, v části výroku I. odst. 1 a 3, výroku II. a výroku III. V případě výroku I. odst. 2 žalovaný tento změnil tak, že část textu: „*ačkoli bylo zřejmé, že zaměstnanec bude nucen pro zajištění správné funkce hladinoměru WATERPILOTU vstoupit do uzavřeného prostoru jímky na stáčení odpadních vod na Čističce odpadních vod Lednice, na adrese 21. dubna, 691 44 Lednice, za účelem připevnění kabelu hladinoměru uvnitř jímky svorkou na držák*“ nahradil slovy: „*při výkonu práce na Čističce odpadních vod Lednice, na adrese 21. dubna, 691 44 Lednice*“ a ve zbytku tuto část výroku potvrdil.

2. Dne 12. 8. 2015 správní orgán I. stupně zahájil u žalobce kontrolu dle ustanovení § 5 odst. 1 písm. e), v rozsahu ustanovení § 3 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o inspekci práce“). Podnětem k provedení kontroly byl pracovní úraz B. H., zaměstnance žalobce, k němuž došlo dne 10. 8. 2015 cca v 10.20 hod. na pracovišti Čističky odpadních vod Lednice. Kontrolní zjištění byla zachycena v protokolu o kontrole ze dne 23. 10. 2015, č. j. 24991/9.41/15-5, sp. zn. I9-2015-2625, a na jejich základě správní orgán I. stupně zahájil oznámením ze dne 15. 2. 2016, č. j. 5076/9.30/16-3, sp. zn. S9-2016-99, se žalobcem správní řízení pro podezření ze spáchání správních deliktů na úseku bezpečnosti práce.
3. V tomto řízení správní orgán I. stupně vydal dne 4. 4. 2016 pod č. j. 5076/9.30/16-11, sp. zn. S9-2016-99, rozhodnutí, dle kterého se měl žalobce při výkonu svého podnikání dopustit následujících správních deliktů:
 1. na úseku bezpečnosti práce podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. h) zákona o inspekci práce tím, že nesplnil povinnost udržovat osobní ochranné pracovní prostředky v použitelném stavu, když ke dni 12. 8. 2015 neprováděl v intervalu min. jedenkrát za 12 měsíců užívání periodickou detailní kontrolu bezpečnostního postroje výrobce Ote-Protekt, typ P-30, výr. č. 6431861, ref. číslo AB 130 01, s datem uvedení do provozu 11. 3. 2006, dle pokynů výrobce uvedených v identifikační kartě bezpečnostního postroje, čímž porušil ustanovení § 104 odst. 4 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“);
 2. na úseku bezpečnosti práce podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. g) zákona o inspekci práce tím, že dne 10. 8. 2015 neposkytl zaměstnanci B. H. osobní ochranné pracovní prostředky, konkrétně bezpečnostní postroj k zajištění proti pádu, ačkoli bylo zřejmé, že zaměstnanec bude nucen pro zajištění správné funkce hladinoměru WATERPILOTU vstoupit do uzavřeného prostoru jímky na stáčení odpadních vod v Čističce odpadních vod Lednice za účelem připevnění kabelu hladinoměru uvnitř jímky svorkou na držák, čímž porušil ustanovení § 104 odst. 1 zákoníku práce;
 3. na úseku bezpečnosti práce podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. f) zákona o inspekci práce tím, že nedodržel povinnosti při zajišťování bezpečnosti práce, když nezajistil bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce, konkrétně
 - a) nevybavil dne 10. 8. 2015 zaměstnance B. H. vhodným detektorem výskytu nebezpečných plynů v jímce na stáčení odpadních vod na Čističce odpadních vod Lednice, ač je v předpisu žalobce „Bezpečnost práce a bezpečný pracovní postup pro práce v uzavřených prostorách“ ze dne 11. 9. 2009 stanoveno, že „*do objektu je možno sestoupit až po zjištění nezávadného prostředí, a to po odvětrání prostoru a zároveň je nutno ještě provést 2. měření analýzu výskytu nebezpečných plynů*“;
 - b) připustil, aby dne 10. 8. 2015 zaměstnanec B. H. vstoupil do uzavřeného prostoru jímky na stáčení odpadních vod v Čističce odpadních vod Lednice, aniž by na pracovišti byli přítomni minimálně tři pracovníci, přitom dva pracovníci by na povrchu zajišťovali zaměstnance B. H. úvazem a lanem, ač to žalobce stanovil v bodu 4. předpisu „Bezpečnost práce a bezpečný pracovní postup pro práce

v uzavřených prostorách“ ze dne 11. 9. 2009, čímž porušil ustanovení § 101 odst. 1 zákoníku práce (výrok I.).

Za uvedené správní delikty byla žalobci dle § 30 odst. 2 písm. d) zákona o inspekci práce uložena pokuta ve výši 180 000 Kč (výrok II.) a dále povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1000 Kč (výrok III.).

4. Žalobce napadl toto prvostupňové rozhodnutí odvoláním, které žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 10. 2016, č. j. 4358/1.30/16-4, sp. zn. S9-2016-99, v části směřující proti výroku I. odst. 1 a odst. 3, výroku II. a výroku III. zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil; výrok I. odst. 2 změnil tak, jak bylo naznačeno výše v odst. 1 odůvodnění tohoto rozsudku.

II. Obsah žaloby

5. Žalobce s napadeným rozhodnutím žalovaného nesouhlasil, namítal jeho nepřezkoumatelnost a nezákonnost a zkrácení na svých právech. Dle názoru žalobce jsou vydaná správní rozhodnutí založena na nesprávném skutkovém zjištění a svévoli správního orgánu I. stupně a na nesprávném právním posouzení věci vedoucím k uložení pokuty, kdy se žalovaný rovněž nevypořádal se všemi uplatněnými odvolacími námitkami. K závěru žalovaného o spáchání správního deliktu dle ustanovení § 30 odst. 1 písm. g) zákona o inspekci práce žalobce uvedl, že zásadně nesouhlasí s hodnocením provedených důkazů a jejich posouzením žalovaným. Žalobce připomněl, že žalovaný povinnost žalobce poskytnout zaměstnanci osobní ochranné pracovní prostředky odůvodnil tím, že žalobce měl předpokládat situaci, že zaměstnanci mohou pracovat i v uzavřených prostorách, a tedy mohl předvídat existenci možnosti vstupu do jímky. Žalovaný tak *de facto* v důsledku existence jímky jako uzavřeného prostoru a existence interního předpisu upravujícího práce v uzavřených prostorách od žalobce (jakožto zaměstnavatele) vyžaduje, aby pokaždé, když zaměstnanec má vykonávat činnost v jímce (bez ohledu na to, že dle interního předpisu má v daném případě vykonávat práci z větraného povrchu) předpokládal možný vstup zaměstnance do jímky a vybavil jej na to potřebnými osobními ochrannými pracovními prostředky. Žalobce však v této souvislosti zdůraznil, že citovaný interní předpis „Bezpečnost práce a bezpečný pracovní postup pro práce v uzavřených prostorách“ ve svém bodu 2. uvádí, že je třeba „*práce na technologickém zařízení podzemních objektů, které lze provádět z větraného venkovního povrchu (čištění čerpadel, servis plováků a měřících zařízení apod.) vždy provádět z tohoto prostoru*“. Jak také vypovídá „Záznam s povinnou osobou“ – Ing. J. O. ze dne 27. 8. 2015, „*výměna hladinoměru (WATERPILOTU) se vždy musí provádět z venkovního prostoru bez nutnosti vstupu do jímky*“. Povinnost žalobce vybavit zaměstnance osobními ochrannými pracovními prostředky pak nebylo dle názoru žalobce možné dovodit ani ze skutečnosti, že pan Š. proti vstupu zaměstnance H. do jímky ničeho nenamítal, jelikož tento nebyl jeho nadřízeným zaměstnancem, a tedy ani nebyl oprávněn jej nikterak úkolovat nebo mu udělovat pokyny k provedení opravy.
6. Žalobce měl tedy za klíčové nejprve posoudit, zda byl zaměstnanec B. H. vůbec oprávněn vstoupit do prostoru jímky, resp. zda nelze postup zaměstnance posuzovat jako svévolný a v rozporu s pokynem zaměstnavatele, jelikož porušení ustanovení § 30 odst. 1 písm. f) zákona o inspekci práce tím, že nebylo učiněno zadost internímu předpisu upravujícímu bezpečnost o ochranu zdraví při práci, lze posuzovat toliko v případě, že bude vyřešena otázka samotného vstupu zaměstnance do jímky. V situaci, že by jmenovaný zaměstnanec dostal od zaměstnavatele pokyn k provedení výměny hladinoměru ve vnitřních prostorách jímky, byl by postup zaměstnanců H. a Š. v souladu s požadavky právních předpisů a podzákonných předpisů, konkrétně by byl naplněn požadavek stanovený v § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo

poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 309/2006 Sb.“), na základě kterého měl žalobce (pokud by se jednalo o práci v uzavřených prostorách) povinnost zajistit, aby zaměstnanec H. pracoval s dohledem dalšího zaměstnance.

7. Žalobce dále namítal, že případná přísnější úprava obsažená v jeho vlastních interních předpisech rozšiřující zákonnou úpravu je úpravou toliko interní; a nejedná se dokonce ani o úpravu podzákonnou. Proto její hypotetické nesplnění nemohlo být v rámci správního trestání postihováno, jelikož by v takovém případě nedošlo k porušení žádného právního předpisu, který by konkrétně vymezoval skutkovou podstatu takového porušení. K tomu žalobce doplnil, že v případě interního předpisu zaměstnavatele zabývajících se bezpečností a ochranou zdraví při práci se nejedná o předpis ve smyslu ustanovení § 349 odst. 1 zákoníku práce, nýbrž se jedná o pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci dle § 349 odst. 2 zákoníku práce. Zákonodárce tedy dle žalobce nezařadil vnitřní předpisy zaměstnavatelů na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci do pramenů tzv. nezávazných ustanovení § 349 odst. 1 zákoníku práce, přičemž případné opomenutí této úpravy nelze klást k tíži žalobci jako zaměstnavateli v podobě správního trestání. V této souvislosti žalobce odkázal rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27, a nález Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 21/04, dle kterých je na řízení o správním trestání třeba aplikovat zásady trestního práva; jakož i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2010, č. j. 3 Ads 42/2010 - 92.
8. V případě správního deliktu dle ustanovení § 30 odst. 1 písm. h) zákona o inspekci práce pak žalobce odkázal na výše uvedenou argumentaci stran správního trestání; dle jeho názoru povinnost vést o pravidelných periodických kontrolách dle pokynů výrobce osobních ochranných pracovních prostředků písemné záznamy není stanovena právním předpisem. Bylo proto povinností žalovaného jakožto správního orgánu zajistit a prokázat, že došlo k porušení povinnosti zjištěním, že kontrolované osobní ochranné pracovní prostředky nejsou v použitelném stavu. Správní orgán I. stupně však toliko konstatoval neexistenci záznamů o prováděných kontrolách a žalovaný se s touto námitkou vypořádal obecným odkazem na ustanovení nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení č. 378/2001 Sb.“). S tvrzením žalovaného, že průvodní dokumentace je souborem dokumentů výrobce vztahujících se k zařízení [viz ustanovení § 2 odst. e) nařízení č. 378/2001 Sb.], nelze nesouhlasit, avšak neřeší tvrzení žalobce v odvolání, že žalobce neměl povinnost vést záznamy o provádění kontrol. Žalobce dále zdůraznil, že i když nedisponuje záznamy o pravidelných revizích, od data pořízení bezpečnostního postroje v době kontroly neuplynula doba deseti let, po které se doporučuje jeho vyřazení z užívání. S ohledem na vše výše uvedené proto žalobce v závěru žaloby navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí, zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření k podané žalobě setrval na závěrech, k nimž dospěl v napadeném rozhodnutí, přičemž s ohledem na skutečnost, že námitky žalobce v podané žalobě se svým obsahem překrývají s námitkami, které žalobce vznášel již v průběhu správního řízení, odkázal na odůvodnění tohoto rozhodnutí i odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí. Žalovaný se vyjádřil také k polemice žalobce, zda měl a mohl vědět o možné nutnosti vstupu zaměstnance B. H. do jímky, k čemuž především odkázal na str. 10 a 11 napadeného rozhodnutí, a dále doplnil, že se v daném případě jednalo o správní delikt s objektivní odpovědností. Pokud se jednalo o osobu pana Š., žalovaný uvedl, že tento byl pověřen, aby panu H. při výměně hladinoměru asistoval a při této výměně mu i udílel pokyny.

Ing. O. pak sice uvedl, že výměna hladinoměru má být prováděna z venkovního prostoru, ale rovněž připomněl podmínky, za kterých se do jímky vstupuje. K otázce závaznosti vnitřních bezpečnostních předpisů žalovaný odkázal na žalobou napadené rozhodnutí, konkrétně na str. 9 odůvodnění.

10. Žalovaný měl za to, že všechny odvolací námitky žalobce byly řádně vypořádány a jeho závěry podány v logickém sledu, kdy k závaznosti průvodní dokumentace a povinností v ní uvedených odkázal na ustanovení § 3 odst. 1 písm. a), ve spojení s ustanovením § 2 písm. f) a e) nařízení č. 378/2001 Sb. Žalobce přitom při kontrole ani v průběhu správního řízení neposkytl jediný doklad, kterým by doložil plnění pokynů výrobce bezpečnostního postroje a provádění jeho periodických kontrol. Závěrem tedy žalovaný navrhl, aby krajský soud podanou žalobu zamítl.

IV. Ústní jednání

11. Při jednání účastníci setrvali na svých dosavadních tvrzeních obsažených v již dříve učiněných písemných podáních.
12. Zástupkyně žalobce zdůraznila, že v projednávané věci je klíčovou otázkou, zda žalobce měl a mohl vzhledem ke všem okolnostem vědět o možném vstupu zaměstnance do jímky. Žalovaný měl za to, že žalobce toto vědět měl; žalobce je naopak toho názoru, že toto předpokládat nemohl. Zástupkyně žalobce dále pokračovala, že je pravdou, že se u žalobce pracovalo také v uzavřených prostorách, a z tohoto důvodu zde existuje vnitřní předpis bezpečnosti práce. Nicméně práce v uzavřených prostorách se týká pouze některých úkolů a pro některé úkoly byla tato práce zakázána, resp. ve vnitřním předpisu bylo příkázáno, aby v případě, kdy se jedná o práce čištění čerpadel, servisu plováků a měřících zařízení, resp. práce na technologickém zařízení podzemních objektů, které lze provádět z větraného venkovního povrchu, byly tyto prováděny vždy z venkovního prostoru. Zaměstnanec B. H. tak jednal v rozporu s uvedenými pravidly BOZP a v rozporu s tímto vnitřním předpisem, přičemž žalobce nemohl předpokládat (s ohledem na charakter pracovního úkolu, který byl jmenovanému zaměstnanci uložen), že tento vstoupí do jímky. Zástupkyně žalobce proto navrhla, aby krajský soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí oblastního inspektorátu práce, a aby žalovanému uložil povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení, jejichž výše bude vyčíslena do 3 dnů.
13. Žalovaný byl přesvědčen, že žalobce měl a mohl vědět o nutnosti vstupu do vnitřního prostoru jímky, kdy ž i jeho vnitřní bezpečnostní předpisy s touto eventualitou počítají a stanoví pro tento případ příslušná opatření. Dle názoru žalovaného je výměna hladinoměru činností, u které lze předpokládat, že tato bude prováděna uvnitř prostoru, když sám hladinoměr se ve vnitřním prostoru nachází. Žalovaný v této souvislosti poukázal také na rozsudek Krajského soudu v Brně ve věci sp. zn. 30 A 129/2015, v němž krajský soud dospěl k závěru, že i kdyby se jednalo o exces zaměstnance, přesto je zde dána objektivní odpovědnost zaměstnavatele za protiprávní stav. Žalovaný proto setrval na svém návrhu, aby krajský soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl, neboť žalobce je za spáchání vytýkaných správních deliktů odpovědný.
14. Krajský soud zároveň doplňuje, že zástupkyně žalobce netrvala na provádění důkazů navržených v podané žalobě, neboť se jednalo o návrhy na provedení důkazů žalobou napadeným rozhodnutím, prvostupňovým správním rozhodnutím oblastního inspektorátu práce, jakož i řadou dalších listin, které jsou součástí předloženého správního spisu, z něhož krajský soud ve své rozhodovací činnosti vychází. Ani krajský soud přitom neshledal potřebu provádět při jednání o vlastní vůli dokazování, neboť měl za to, že skutkový stav není mezi účastníky sporný; spor je veden toliko ohledně jeho právního hodnocení (viz dále).

V. Posouzení věci krajským soudem

15. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Dle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, přičemž o věci samé rozhodl po provedeném jednání, neboť žalobce vyslovil s rozhodnutím věci bez nařízení jednání svůj nesouhlas. Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Vzhledem k tomu, že žalobce v podané žalobě předně uplatnil námitku nepřezkoumatelnosti vydaného rozhodnutí žalovaného, krajský soud se nejprve zabýval otázkou, zda je napadené rozhodnutí žalovaného způsobilé soudního přezkumu. Případná nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí (ať už pro jeho nesrozumitelnost či pro nedostatek důvodů) je totiž vadou natolik závažnou, k níž je krajský soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (*ex officio*) a pro kterou by muselo být rozhodnutí žalovaného dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušeno. Namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí přitom žalobce spatřoval v tom, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s odvolacími důvody uvedenými v jím podaném odvolání.
17. Krajský soud k takto předestřené námitce na úvod připomíná, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí může nastat z důvodu jeho nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Obecně lze za nesrozumitelné považovat takové rozhodnutí, z jehož výroku nelze zjistit, jakým způsobem bylo rozhodnuto, jehož výrok je vnitřně rozporný nebo nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, dále takové rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem a kdo byl rozhodnutím zavázán, apod. V případě nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů pak soud posuzuje, zda se žalovaný v rozhodnutí vypořádal se všemi žalobcem uplatněnými okolnostmi a zda srozumitelným způsobem uvedl, jaké skutečnosti vzal při svém rozhodování za prokázané a kterým naopak nepřisvědčil, jakými úvahami byl ve svém rozhodování veden, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a které důvody jej vedly k vyslovení závěrů obsažených ve výsledném rozhodnutí.
18. Vychází-li krajský soud z výše uvedených závěrů, jakož i ze základních zásad vztahujících se k obsahovým náležitostem odůvodnění rozhodnutí, pak je zřejmé, že žalobou napadené rozhodnutí tyto základní obsahové náležitosti nepostrádá. Z odůvodnění rozhodnutí je možno seznat, jakými úvahami byl žalovaný ve své rozhodovací činnosti veden, jakými skutečnostmi se zabýval a jaké důvody jej vedly k vyslovení závěrů obsažených ve výsledném rozhodnutí. Z rozhodnutí jsou patrné závěry, které žalovaný ve vztahu k uplatněným námitkám žalobce zaujal a na základě jakých konkrétních skutečností k nim dospěl. Žalobce ostatně s těmito závěry v podané žalobě polemizuje, což by nebylo možné, pokud by vydané rozhodnutí bylo vadou nepřezkoumatelnosti zatíženo. Namítanou nepřezkoumatelnost tedy krajský soud v daném případě neshledal, a proto mohl přistoupit k věcnému přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí. Z důvodu přehlednosti krajský soud respektoval a zachoval strukturu a členění jednotlivých žalobních tak, jak byly provedeny žalobcem v podané žalobě.

V.1 Správní delikt dle ustanovení § 30 odst. 1 písm. g) zákona o inspekci práce

19. Podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. g) zákona o inspekci práce se právnická osoba dopustí správního deliktu na úseku bezpečnosti práce tím, že neposkytne bezplatně osobní ochranné pracovní prostředky, pracovní oděvy a obuv, mycí, čistící a dezinfekční prostředky nebo ochranné nápoje, ačkoli k tomu má povinnost podle zvláštního právního předpisu.
20. Podle ustanovení § 36 odst. 3 zákona o inspekci práce právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.
21. Podle ustanovení § 104 odst. 1 zákoníku práce platí, že není-li možné rizika odstranit nebo dostatečně omezit prostředky kolektivní ochrany nebo opatřeními v oblasti organizace práce, je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnancům osobní ochranné pracovní prostředky. Osobní ochranné pracovní prostředky jsou ochranné prostředky, které musí chránit zaměstnance před riziky, nesmí ohrožovat jejich zdraví, nesmí bránit při výkonu práce a musí splňovat požadavky stanovené zvláštním právním předpisem.
22. Ve spojitosti s tímto správním deliktem vyplynuly z protokolu o kontrole ze dne 23. 10. 2015, č. j. 24991/9.41/15-5, sp. zn. I9-2015-2625, následující pro věc rozhodné skutečnosti. Dne 10. 8. 2015 nastoupil v cca 7.00 hod. B. H., zaměstnanec žalobce na základě pracovní smlouvy ze dne 31. 7. 1992 se sjednaným druhem práce „provozní elektrikář“, na ranní směnu. Na základě požadavků vedoucích jednotlivých středisek žalobce prováděl opravy a údržbu elektrických zařízení, nejprve na středisku Valtice, poté v cca 8.30 hod. odjel na Čističku odpadních vod Lednice, kde prováděl kontrolu a výměnu plovákového snímače hladiny (WATERPILOTU) v jímce na stáčení odpadních vod o rozměrech 4,2 x 4,2 m a objemu 20 m³, s výškou hladiny 5,2 m. Jímka byla ohraničena betonovou terasou kruhového tvaru o výšce 40 cm, na níž se nacházelo stírací česle s napouštěcí hadicí o průměru 15 cm a délce 2 m a ovládacím stojanem s elektroinstalací. Zaměstnanci B. H. asistoval u práce pan L. Š., zaměstnanec Čističky odpadních vod Lednice, obsluha čističky. Jmenovaní nejdříve provedli kontrolu funkčnosti hladinového spínače přes počítač, čímž bylo zjištěno, že tento je vadný. Poté si B. H. přichystal nový spínač i s kabelovým vedením, odpojil starý přívod, na starý kabel přivázal nový a protáhl jej průchodkou na kabel. Po chvíli přijel fekální vůz, který jímku naplnil, aby bylo možné zjistit, zda spínač sepne čerpadla k vyčerpání jímky. Po jejím vyčerpání vytáhli nový spínač za účelem upravení délky kabelového vedení. Následně přijel fekální vůz a napustil jímku. Po úpravě délky kabelu spustili spínač zpět do jímky a pan B. H. sestoupil po žebříku do jímky v době, kdy se v ní nacházelo 11 m³ odpadní vody (výška hladiny 2 m), aby připevnil kabel svorkou k držáku, který se nachází cca 1 m od vstupu do jímky. Při činnosti upevňování kabelu svorkou na držák vlivem nadýchání plynu (sirovodíku a metanu) ztratil pan B. H. vědomí a spadl dolů do jímky. V této době byl na pracovišti přítomen R. A., řidič fekálního vozu, kterého L. Š. informoval o vzniklé situaci a ten zavolal Rychlou zdravotnickou pomoc. Vzápětí L. Š. přinesl lano a žebřík a společně s R. A. se pokoušeli B. H. vyprostit ven z jímky, což se jim nezdařilo. Následně přijela na místo jednotka Hasičského záchranného sboru Břeclav, která postiženého po vyčerpání jímky vyprostila ven, a po příjezdu Rychlé zdravotnické pomoci jej předala k ošetření.
23. Žalobce má pracovní postup pro práci v uzavřených prostorách stanoven v místním provozním bezpečnostním předpisu ze dne 11. 9. 2009, nazvaném „Bezpečnost práce a bezpečný pracovní postup pro práce v uzavřených prostorách“. V bodu 2. tohoto předpisu je stanoveno, že práce na technologickém zařízení podzemních objektů, které lze provádět z větraného venkovního povrchu (čištění čerpadel, servis plováků a měřicích zařízení), je třeba vždy provádět z tohoto

prostoru. V bodu 3. je dále uvedeno, že v případě nutnosti vstupu do objektu je nutné toto zařízení odvětrat přirozenou cestou pod dobu min. 20 minut a následně indikovat výskyt plynů v tomto prostoru vhodným přístrojem. Do objektu je možno sestoupit až po zjištění nezávadného prostředí, a to po odvětrání prostoru, je nutno provést dvě měření analýzy výskytu nebezpečných plynů. V bodu 4. je uvedeno, že při práci z venkovního prostoru je nutná přítomnost dvou osob. V případě nutnosti vstupu do objektu je počet přítomných zaměstnanců minimálně tři, přitom dva pracovníci na povrchu zajišťují úvazem a lanem. Žalobce pak nemá v dokumentu „Směrnice pro zapůjčování osobních ochranných pracovních prostředků“ ze dne 5. 1. 2004, ani v Seznamu zapůjčovaných osobních ochranných pracovních prostředků uvedeny osobní ochranné pracovní prostředky pro práci v uzavřených nebezpečných prostorách, a není v něm uvedeno, kde jsou k dispozici osobní ochranné pracovní prostředky – bezpečnostní postroj, úvazné lano a detektor plynu.

24. Zaměstnanci B. H. byly dle karty přidělovaných osobních ochranných pracovních prostředků poskytnuty tyto osobní ochranné pracovní prostředky: pracovní obuv kožená, obuv gumová, ochranný oděv, rukavice pracovní, rukavice gumové, oblek vodovzdorný, kabát prošíváný, čepice zimní, obuv pracovní zimní. V době vzniku pracovního úrazu měl B. H. na sobě pracovní oděv a obuv. Bezpečnostní postroj, úvazné lano ani ochranný prostředek dýchacích orgánů (ochrannou masku) pro práce v nádržích a uzavřených prostorách žalobce zaměstnanci neposkytl. Bezpečnostní postroj P-30 a pomocné lano byly zakoupeny v březnu roku 2006.
25. Oblastní inspektorát práce jako správní orgán I. stupně dospěl na základě výše popsaných kontrolních zjištění k závěru, že se žalobce dopustil správního deliktu na úseku bezpečnosti práce dle ustanovení § 30 odst. 1 písm. g) zákona o inspekci práce tím, že dne 10. 8. 2015 neposkytl svému zaměstnanci, panu B. H., osobní ochranné pracovní prostředky, konkrétně bezpečnostní postroj k zajištění proti pádu, ačkoli bylo zřejmé, že tento zaměstnanec bude nucen pro zajištění správné funkce hladinoměru WATERPILOTU vstoupit do uzavřeného prostoru jímky na stáčení odpadních vod na Čističce odpadních vod Lednice za účelem připevnění kabelu hladinoměru uvnitř jímky svorkou na držák, čímž porušil ustanovení § 104 odst. 1 zákoníku práce.
26. Žalovaný následně v odvolacím řízení korigoval závěry správního orgánu I. stupně v tom smyslu, že přisvědčil argumentaci žalobce, že z obsahu spisové dokumentace nevyplývalo, že by zaměstnanec B. H. dostal od žalobce pokyn vstoupit do jímky a že by pro správnou funkci hladinoměru bylo nutno do jímky vstoupit, když poté, co byl starý hladinoměr vyměněn a nový spuštěn do jímky, tento nový hladinoměr fungoval. Pan H. přesto do jímky vstoupil za účelem připevnění kabelu k držáku svorkou. S odkazem na objektivní odpovědnost, u níž není vyžadováno zavinění pachatele, jakož i absenci naplnění liberačních důvodů, však žalovaný v projednávaném případě uzavřel, že žalobce nese za předmětný správní delikt odpovědnost.
27. S tímto hodnocením žalovaného se přitom krajský soud v plném rozsahu ztotožňuje. Dle krajského soudu bylo na žalobci, aby předvídal, že zde existovala možnost či vysoká míra pravděpodobnosti nutného vstupu zaměstnance do jímky. Bylo možno předpokládat eventualitu, že kontrolu bude nutno provést uvnitř prostoru jímky, neboť sám hladinoměr se uvnitř tohoto prostoru nachází. Žalobce proto z tohoto důvodu měl zaměstnance B. H. vybavit vhodnými osobními ochrannými pracovními prostředky. Z bodu 2. interního předpisu žalobce „Bezpečnost práce a bezpečný pracovní postup pro práce v uzavřených prostorách“ sice vyplývá, že práce na technologickém zařízení pozemních objektů, které lze provádět z větraného venkovního povrchu (čištění čerpadel, servis plováků a měřicích zařízení), je třeba vždy provádět z tohoto prostoru, avšak tato úprava dále pokračuje stanovením bezpečnostních opatření, která je nutno dodržet v případě, že bude nutno do uzavřených prostor vstoupit. Žalovaný tato opatření stanovil bezpochyby s ohledem na vědomost možného nebezpečí, které může práce v uzavřených

prostorách představovat. Nutnost vstupu do jímky pak dle krajského soudu v posuzovaném případě zcela jistě nemusela nastat pouze v souvislosti s připevněním kabelu svorkou, když se např. nemuselo podařit vytažení starého hladinoměru pomocí hrábí, jelikož hladinoměr mohl zůstat v jímce zachycen apod.

28. Žalobci tak nelze přisvědčit, že by žalovaný povinnost vybavit zaměstnance osobními ochrannými pracovními prostředky dovozoval již ze samotné existence jímky jako uzavřeného prostoru a z existence interního předpisu upravujícího práci v uzavřených prostorách. Žalovaný v této souvislosti v napadeném rozhodnutí odkázal na interní předpis žalobce „Bezpečnost práce a bezpečný pracovní postup pro práce v uzavřených prostorách“ ze dne 11. 9. 2009, avšak zároveň upozornil na to, že pan Š. do záznamu uvedl, že *„k vytažení kabelů jsme vždy používali hrábě, které jsou k dispozici na ČOV. Jinak bylo k dispozici lano“* (viz záznam ze dne 27. 8. 2015, č. j. 24991/9.41/15-1, sp. zn. I9-2015-2625). Eventualitou tedy byl vstup do jímky za účelem vytažení hladinoměru, kdy pro tento případ bylo na pracovišti k dispozici lano, které mělo být připevněno k bezpečnostnímu postroji. Žalobce však zaměstnance při výjezdu k opravě na čističku odpadních vod nevybavil postrojem, který by bylo možné k lanu připevnit. Ing. O. pak v rámci kontroly sdělil, že *„na středisku ČOV Břeclav jsou k dispozici tři detektory plynu, které jsou při výjezdu na opravy přidělovány jednotlivým zaměstnancům“* (viz záznam ze dne 27. 8. 2015, č. j. 24991/9.41/15-2, sp. zn. I9-2015-2625). Dne 10. 8. 2015 jel zaměstnanec B. H. nejméně ke dvěma opravám (do ČOV Valtice a Lednice), což potvrdil také Ing. O., přičemž detektor plynu neobdržel, ačkoli z vyjádření Ing. O. vyplynulo, že detektor plynu byl zaměstnancům při výjezdech poskytován.
29. Dle krajského soudu se tedy žalobci v daném případě nepodařilo prokázat, že by z jeho strany nedošlo k porušení shora vytýkané povinnosti, resp. že by vynaložil veškeré úsilí, které na něm bylo možno spravedlivě požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, když v této souvislosti pouze opakovaně uváděl, že zaměstnanci H. neudělil pokyn ke vstupu do jímky a že tento jednal v rozporu s interním bezpečnostním předpisem. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že je to zaměstnavatel, kdo je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví svých zaměstnanců s ohledem na všechna v úvahu přicházející hlediska a rizika týkající se výkonu práce. V rámci plnění pracovních povinností je tedy na něm, aby přijal opatření nezbytná pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví svých zaměstnanců, včetně opatření pro prevenci pracovních rizik, kdy při přijímání konkrétních opatření je třeba se vyhýbat rizikům, vyhodnotit nevyhnutelná rizika a zavést komplexní systém jejich prevence, který zahrnuje též organizaci práce a pracovní podmínky. K tomu krajský soud uvádí, že právní úprava bezpečnosti a ochrany zdraví při práci obsažená v zákoníku práce je plně harmonizována se směrnicí Evropské unie [v této souvislosti lze rovněž odkázat na směrnici Rady (ES) č. 89/391/EHS ze dne 12. 6. 1989 o zavádění opatření pro zlepšování bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci (dále jen „směrnice 89/391/EHS“), která v čl. 5 odst. 3 stanoví, že *povinnostmi zaměstnanců v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci není dotčena zásada odpovědnosti zaměstnavatele*].
30. V daném případě se jedná o správní delikt koncipovaný na principu objektivní odpovědnosti nevyžadující zavinění pachatele, a krajský soud je tedy přesvědčen, že za shora popsaných skutkových okolností žalobce (jako zaměstnavatel odpovědný za zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci) měl a mohl vědět či předvídat nutnost vstupu zaměstnance B. H. do jímky při práci na výměně hladinoměru na Čističce odpadních vod Lednice, a z tohoto důvodu jej proto měl vybavit odpovídajícími osobními ochrannými pracovními prostředky, konkrétně bezpečnostním postrojem k zajištění proti pádu. Pokud tak neučinil, dopustil se vytýkaného správního deliktu.

V.2 Správní delikt dle ustanovení § 30 odst. 1 písm. f) zákona o inspekci práce

31. Podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. f) zákona o inspekci práce se právnická osoba dopustí správního deliktu na úseku bezpečnosti práce tím, že nedodrží povinnosti při zajišťování bezpečnosti práce stanovené v § 101 až § 103 zákoníku práce.
32. Podle ustanovení § 101 odst. 1 zákoníku práce je zaměstnavatel povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce.
33. V bodu 3. interního předpisu žalobce „Bezpečnost práce a bezpečný pracovní postup pro práce v uzavřených prostorách“ ze dne 11. 9. 2009 je v této souvislosti uvedeno následující: *„V případě nutnosti vstupu do objektu je nutné toto zařízení větrat přirozenou cestou po dobu min. 20 minut a následně indikovat výskyt plynů v tomto prostoru vhodným přístrojem. Do objektu je možno sestoupit až po zjištění nezávadného prostředí, a to po odvětrání prostoru, zároveň je nutno ještě provést 2. měření analýzu výskytu nebezpečných plynů.“* V bodu 4. téhož předpisu zaměstnavatele je dále uvedeno: *„V případě práce z venkovního prostoru (ad 2.) je nutná přítomnost minimálně dvou zaměstnanců. V případě nutnosti vstupu do objektu (ad 3.) je počet přítomných zaměstnanců minimálně tři, přitom 2 pracovníci na povrchu zajišťují úvazem a lanem.“*
34. Správní orgán I. stupně dospěl ve svém rozhodnutí k závěru, že žalobce se dopustil správního deliktu podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. f) zákona o inspekci práce tím, že nedodržel povinnosti při zajišťování bezpečnosti práce, když nezajistil bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce, konkrétně
- a) nevybavil dne 10. 8. 2015 zaměstnance B. H. vhodným detektorem výskytu nebezpečných plynů v jímce na stáčení odpadních vod na Čističce odpadních vod Lednice, ač tak je stanoveno v předpisu „Bezpečnost práce a bezpečný pracovní postup pro práce v uzavřených prostorách“ ze dne 11. 9. 2009, konkrétně v bodu 3., dle kterého je možno do objektu sestoupit až po zjištění nezávadného prostředí, a to po odvětrání prostoru a zároveň je nutno ještě provést 2. měření analýzu výskytu nebezpečných plynů;
 - b) připustil, aby dne 10. 8. 2015 vstoupil zaměstnanec B. H. do uzavřeného prostoru jímky na stáčení odpadních vod na Čističce odpadních vod Lednice, aniž by na pracovišti byli přítomni minimálně tři pracovníci, z nichž dva pracovníci by na povrchu zajišťovali zaměstnance B. H. úvazem a lanem, ač tak žalobce má stanoveno v bodu 4. Předpisu „Bezpečnost práce a bezpečný pracovní postup pro práce v uzavřených prostorách“ ze dne 11. 9. 2009, čímž měl žalobce porušit ustanovení § 101 odst. 1 zákoníku práce.
35. Žalobce v této souvislosti v podané žalobě namítal, že v daném případě byl s ohledem na přítomnost pana Špitálského splněn požadavek právních předpisů, konkrétně obsažený v § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 309/2006 Sb., dle kterého měl žalobce povinnost zajistit, aby pan H. pracoval s dohledem jednoho dalšího zaměstnance. Přestože tedy žalobce jako zaměstnavatel stanovil svým interním předpisem přísnější podmínku vyžadující přítomnost dvou zaměstnanců, není možné připustit za porušení interního předpisu jeho správní potrestání.
36. K tomu krajský soud na tomto místě opětovně připomíná, že právní úprava bezpečnosti a ochrany zdraví při práci obsažená v zákoníku práce je plně harmonizována s příslušnými směrnici Evropské unie. Dle čl. 6 odst. 1 směrnice 89/391/EHS platí, že zaměstnavatel v rámci svých povinností přijme opatření nezbytná pro bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců, včetně opatření pro prevenci pracovních rizik, pro informování a školení a také

pro přípravu nezbytné organizace a prostředků. Dle čl. 6 odst. 2 směrnice 89/391/EHS pak zaměstnavatel provádí opatření uvedená v odst. 1, prvním pododstavci, na základě obecných zásad prevence uvedených dále v tomto ustanovení.

37. Je tedy zřejmé, že povinnost zaměstnavatele přijmout opatření nezbytná pro bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců, ale zejména též povinnost zaměstnavatele tato opatření provést, vyplývá z komunitárního práva. Není přitom na úvaze správních orgánů, aby určovaly, provedením jakých opatření je bezpečnost a ochrana zdraví zaměstnanců při práci zajištěna. Naopak, tato povinnost primárně náleží zaměstnavatelům, kteří jsou obeznámeni s konkrétními podmínkami výkonu práce na svých pracovištích. Je tedy na zaměstnavatelích, aby na svém pracovišti nejen možná rizika výkonu práce vyhledávali a tato hodnotili, ale aby zároveň i přijímali opatření, kterými tato rizika odstraní či je minimalizují, a aby posléze tato opatření také provedli.
38. Krajský soud pak na podporu svých závěrů ve shodě s žalovaným odkazuje také na odbornou komentářovou literaturu vztahující se k § 101 zákoníku práce, který uvádí, že „(...) *zákoník práce ukládá zaměstnavatelům všeobecnou povinnost zajišťovat BOZP, akcentuje přitom odpovědnost zaměstnavatele za bezpečné a zdravé neobrožující podmínky výkonu práce a stanovuje, kdo konkrétně tuto povinnost musí plnit. Zaměstnavatelé plní tyto povinnosti především svými vedoucími zaměstnanci na všech stupních řízení (v rozsahu práv a povinností spojených s příslušným stupněm řízení) - § 11, 302. Pro zajištění BOZP u zaměstnavatele je významné nejen znění právních a ostatních předpisů k zajištění BOZP, ale i systém vrcholového vedení v oblasti BOZP. Tomu odpovídají znění jednotlivých právních předpisů řešících BOZP. Ty většinou nestanoví konkrétní požadavky (omezuji se spíše na parametry rámcové nebo minimální), ale předpokládají vyhodnocení konkrétních požadavků k zajištění BOZP zaměstnavatelem a na jejich základě přijetí konkrétních opatření v rámci stanovených parametrů. Zaměstnavatel tak musí vytvořit svůj vlastní systém zajištění BOZP (zajištění BOZP u zaměstnavatele musí být především jeho zájmem)*“ – srovnej k tomu Bělina, M., Drápal, L. a kol.: *Zákoník práce. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, str. 580.*
39. Žalobci přitom je možno v obecné rovině v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu přisvědčit, že v řízení o správním deliktu je třeba aplikovat zásady trestního práva a že stanoví-li konkrétní skutkové podstaty deliktů (byť na základě obecného zákonného zmocnění) podzákonný právní předpis, odporuje to zásadě *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*, garantované čl. 39 Listiny základních práv a svobod (srovnej k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2010, č. j. 3 Ads 42/2010 - 92, dostupný na www.nssoud.cz). O takový případ se však v posuzované věci nejedná.
40. V projednávané věci je rozhodným ustanovení § 349 odst. 1 zákoníku práce, dle kterého právní *a ostatní předpisy* k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jsou předpisy na ochranu života a zdraví, předpisy hygienické a protiepidemické, technické předpisy, technické dokumenty a technické normy, stavební předpisy, dopravní předpisy, předpisy o požární ochraně a předpisy o zacházení s hořlavinami, výbušninami, zbraněmi, radioaktivními látkami, chemickými látkami a chemickými přípravky a jinými látkami škodlivými zdraví, *pokud upravují otázky týkající se ochrany života a zdraví.*
41. Jak je ve shora citovaném ustanovení zákoníku práce výslovně upraveno, nejedná se tedy pouze o právní předpisy, ale také o ostatní předpisy, upravují-li otázky týkající se ochrany života a zdraví. Aby se přitom mohlo jednat o právní či ostatní předpisy ve smyslu shora citovaného ustanovení zákoníku práce, musí se vždy jednat o konkrétní předpisy, které směřují k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a to formou příkázání konání určité činnosti či naopak jejího zákazu; tedy musí mít normativní charakter. Toto ustanovení pak zakládá závaznost předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, přičemž je lhostejné, zda se jedná

o předpisy právní nebo ostatní ve smyslu citovaného ustanovení. Rozhodující je, že zákonodárce stanovil odkazem na tyto předpisy jejich právní relevanci a závaznost.

42. Shora uvedený závěr pak ve své rozhodovací činnosti potvrdil také Nejvyšší správní soud, a to např. v rozsudku ze dne 27. 8. 2014, č. j. 3 Ads 42/2014 - 34, či rozsudku ze dne 29. 7. 2017, č. j. 9 As 163/2016 - 23, oba dostupné na www.nssoud.cz. Je přitom bez významu, že se v těchto případech, jak namítal žalobce, jednalo o závaznost technických norem zajišťujících bezpečnost a ochranu zdraví práci, jelikož ustanovení § 349 odst. 1 zákoníku práce nečiní mezi jednotlivými právními a ostatními předpisy na ochranu života a zdraví při práci rozdíly.
43. Za takový „*ostatní předpis*“ k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pak lze dle názoru krajského soudu bez pochybností považovat také interní předpis žalobce „Bezpečnost práce a bezpečný pracovní postup pro práce v uzavřených prostorách“ ze dne 11. 9. 2009, konkrétně v něm stanovené požadavky na bezpečnost práce pod body 3. a 4. Je zřejmé, že takto upravená opatření mají sloužit k zajištění bezpečnosti zaměstnanců žalobce (příkaz přítomnosti tří osob při práci v uzavřených prostorách, příkaz užít detektoru plynu před vstupem do těchto prostor) a že tyto požadavky představují konkrétní, srozumitelně a jednoznačně vyjádřená pravidla chování, jejichž cílem je zajištění bezpečnosti zaměstnanců při práci. Pravidla stanovená v bodech 3. a 4. tohoto interního předpisu tak dle názoru krajského soudu naplňují požadavky, které na předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci klade ustanovení § 349 odst. 1 zákoníku práce, čímž byla těmto požadavkům zákonodárcem přiznána právní relevance a závaznost. S tvrzením žalobce, že se v daném případě jednalo nikoli o předpis, ale o pokyn ve smyslu § 349 odst. 2 zákoníku práce, se krajský soud neztotožňuje, jelikož toto ustanovení dopadá na konkrétní pokyny dané zaměstnanci při práci vedoucími zaměstnanci.
44. Žalobce jako zaměstnavatel tedy v daném případě přijal opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, když interní bezpečnostní předpis, v němž tato konkrétní bezpečnostní opatření stanovil, sice vyhotovil, avšak v něm stanovená opatření již následně v praxi neprovedl, a tedy nezajistil bezpečnost a ochranu zdraví svého zaměstnance při práci v souladu s ustanovením § 101 odst. 1 zákoníku práce.
45. V projednávaném případě tedy nebylo možné hodnotit jako dostatečné, že žalobce naplnil zákonné požadavky pro práci na pracovišti se zvýšeným rizikem stanovené § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 309/2006 Sb., které lze v kontextu nyní posuzované věci hodnotit jako minimální standard, neboť žalobce po identifikaci a vyhodnocení rizik na vlastních pracovištích a s ohledem na znalost práce a s tím spojených rizik v daném oboru dospěl k závěru, že je třeba upravit a dodržovat přísnější opatření (zde konkrétně v podobě přítomnosti tří osob při práci v uzavřených prostorách), což promítl do obsahu svého interního předpisu upravujícího bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Pokud žalobce takový požadavek ve svém interním předpisu upravit, nebylo to jistě samoučelné, a proto také byl povinen takto stanovené požadavky v praxi dodržovat. Nečinil-li tak, dopustil se správního deliktu, jehož skutková podstata je upravena zákonem o inspekci práce jako nedodržení povinností při zajišťování bezpečnosti práce stanovené v § 101 zákoníku práce, které upravuje obecnou povinnost zaměstnavatele zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, podrobněji konkretizovanou a provedenou v rámci vlastního systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v návaznosti na konkrétní podmínky panující u toho kterého zaměstnavatele.

V.3 Správní delikt dle ustanovení § 30 odst. 1 písm. h) zákona o inspekci práce

46. Podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. h) zákona o inspekci práce se právnická osoba dopustí správního deliktu na úseku bezpečnosti práce tím, že nesplní povinnost udržovat osobní ochranné pracovní prostředky v použitelném stavu nebo nekontroluje jejich používání.
47. Podle § 104 odst. 4 zákoníku práce platí, že zaměstnavatel je povinen udržovat osobní ochranné pracovní prostředky v použitelném stavu a kontrolovat jejich používání.
48. V posuzované věci přitom bylo inspektorem oblastního inspektorátu práce při kontrole zjištěno, že žalobce disponuje bezpečnostním postrojem P-30, výrobce Ote-Protect, s datem uvedení do provozu 11. 3. 2006. V identifikační kartě bezpečnostního postroje je v části „Základní principy pro uživatele ochranných pracovních pomůcek zabráňujících pádu z výšky“ mj. uvedeno: „*Po každých 12 měsících užívání musí být zařízení staženo z užívání k provedení periodické detailní kontroly. Všechny elementy zařízení musí být zkontrolovány ohledně jakéhokoliv poškození, opotřebení, koroze, odření, řezů či nesprávné funkce (viz výše uvedeno). Pravidelné kontroly jsou nezbytné pro udržbu zařízení a bezpečnost uživatelů, která závisí na výkonnosti a trvanlivosti zařízení.*“ V identifikační kartě je dále v části „Přípustná doba používání“ uvedeno: „*Bezpečnostní postroj může být používán po dobu 5 let. Po tomto období musí být stažen z užívání za účelem provedení generální prohlídky. Generální prohlídka může být provedena: - výrobcem – osobou či firmou výrobcem doporučenou. Při této kontrole bude určena doba, po kterou bude možno postroj používat, až do další generální prohlídky.*“ V části „Průběh periodické prohlídky a opravy“ je vyplněn pouze řádek č. 1, který stvrzuje provedení periodické kontroly společností CANIS safety a. s., a to dne 26. 4. 2007 se závěrem „vyhovuje“. Zbývající tři řádky nejsou vyplněny.
49. Správní orgán I. stupně na základě takto učiněných zjištění uzavřel, že se žalobce dopustil správního deliktu podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. h) zákona o inspekci práce, neboť nesplnil povinnost udržovat osobní ochranné pracovní prostředky v použitelném stavu, když ke dni 12. 8. 2015 neprováděl v intervalu min. jedenkrát za 12 měsíců užívání periodickou detailní kontrolu bezpečnostního postroje výrobce Ote-Protect, typ P-30, výr. č. 6431861, ref. číslo AB 130 01, s datem uvedení do provozu dne 11. 3. 2006 dle pokynů výrobce uvedených v identifikační kartě bezpečnostního postroje, čímž porušil ustanovení § 104 odst. 4 zákoníku práce. Správní orgán I. stupně (a následně též žalovaný) shledal po provedení dokazování, že předepsané prohlídky odborně způsobilou osobou nebyly žalobcem provedeny. Žalobce nedoložil při kontrole ani v průběhu správního řízení jediný doklad, kterým by prokázal, že by dle pokynů výrobce uvedených v identifikační kartě bezpečnostního postroje po každých 12 měsících užívání stáhl bezpečnostní postroj z užívání k provedení periodické detailní kontroly, a dále že by po pěti letech užívání stáhl bezpečnostní postroj z užívání za účelem provedení generální prohlídky výrobcem, popř. osobou či firmou výrobcem doporučenou.
50. K námitkám, které žalobce vznesl v souvislosti s takto vytýkaným správním deliktem, je nutno konstatovat, že správní delikt nespočíval v nesplnění povinnosti vést o provedených kontrolách osobních ochranných pracovních prostředků (zde shora specifikovaného bezpečnostního postroje) záznamy. Tato povinnost, jak žalobce opakovaně zdůraznil, skutečně není zákonem stanovena. Povinnost, kterou žalobce porušil, spočívala v neudržování osobních ochranných pracovních prostředků (zde bezpečnostního postroje) v použitelném stavu.
51. Použitelný stav bezpečnostního postroje byl přitom v daném případě definován právě požadavky obsaženými v identifikační kartě, a to požadavky na pravidelné kontroly minimálně jednou za 12 měsíců a dále dobou jeho použitelnosti stanovenou primárně na pět let s možností

prodloužení po provedení generální kontroly. Přitom poslední kontrola, která byla žalobcem prokazatelně provedena, proběhla dne 26. 4. 2007.

52. Argumentace žalobce, že bezpečnostní postroj bylo možno používat deset let, nemá oporu v identifikační kartě výrobce. V průběhu kontroly prováděné správním orgánem I. stupně bylo naopak zjištěno, že bezpečnostní postroj byl používán po dobu delší, než je doba jeho použitelnosti stanovená v identifikační kartě výrobce. V této souvislosti krajský soud zároveň doplňuje, že žalobce sám v průběhu správního řízení a ani následně v podané žalobě netvrdil, že by pravidelné kontroly či generální kontrolu prováděl, ale omezil se toliko na tvrzení, že neměl povinnost vést o kontrolách záznamy. Krajský soud se tedy i v případě tohoto správního deliktu ztotožnil se závěry správních orgánů obou stupňů, že žalobce pravidelné kontroly tohoto postroje neprováděl, překročil dobu jeho použitelnosti, čímž nesplnil povinnost udržovat tento bezpečnostní postroj v použitelném stavu tak, jak stanoví § 104 odst. 4 zákoníku práce.
53. Závěrem krajský soud pouze pro úplnost doplňuje, že ačkoli i přes nesouhlasné stanovisko žalobce ze dne 30. 4. 2018 předseda senátu vyhověl žádosti Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Územního odboru Břeclav, a povolil nahlížení do soudního spisu včetně jeho příloh, tj. správního spisu žalovaného Státního úřadu inspekce práce a prvostupňového Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj, a to s odkazem na ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů, Policie České republiky do soudního spisu ani správního spisu vedeného v nyní projednávané věci nenahlížela, ani jí krajský soud ze soudního či správního spisu neposkytl žádné kopie listin korespondenčně.

VI. Závěr a náklady řízení

54. Krajský soud tak na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
55. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení před soudem a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Krajský soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 18. října 2018

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu